

Áhítat – 2020. 12. 20.

²⁵„Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot.
²⁶Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt. ²⁷Mire a szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a házott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. ²⁸Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni. De az apja kijött, és kérte. ²⁹Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal.
³⁰Amikor pedig megjött ez a fiad, aki parázna nőkkel tékozolta el vagyonedat, levágattad neki a házott borjút. ³¹Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. ³²Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.” (Lukács 15:11-32)

A példázat első részében Jézus közkeletűen mutatja be a bűnösség állapotát. A *kisebbik fiú* úgy távolodik el az apjától, hogy kirívóan feslett életet él. Az *idősebbik fiú* viszont kényesen vigyáz arra, hogy mindvégig engedelmes legyen. Uralkodik magán, megfontolt, videlkedik. Van két fiú, az egyik „rossz”, a másik „jó”, mégis mindkettő eltávolodik az Apjától. Annak mindkettejük elé ki kell mennie, és be kell invitálnia őket szeretete ünnepére. A történet szerint tehát nem egy fiú veszett el, hanem *kettő*. Ám, a „rossz” fiú bemegy az Apja lakomájára, a „jó” fiú nem. Aki kicspungó életet élt, az *megmenekül*, a feddhetetlen erkölcsű – legalábbis a történet végén – még az *elveszettség* állapotában van. A farizeusok szinte levegőért kapkodtak, amikor véget ért a történet, hiszen róluk mintázta Jézus az idősebb fiút. Mert minden a feje tetejére állt, amit az Istennel való kapcsolatáról valaha is tanítottak nekik.

Miért is nem megy be a *nagyobbik testvér* az Apja örömnepére? Saját maga adja meg rá a választ: én „soha nem szegtem meg a parancsodat”. Az idősebbik fiú tehát nem a saját „*jósága*” ellenére marad kívül Apja örömén, hanem éppen a „*jósága*” miatt. Nem a *bűne* rekeszti ki onnan, mert, ugye, őneki ilyen *nincs*, hanem az *erkölcsössége*, a *törvényisztelete*, mondjuk így: a *jó egyháztagsága* felett érzett büszkesége. Valamiben ugyanazt az utat járja, mint az öccse. Mert mit akart a kisebbik fiú? Saját maga akart rendelkezni az atyai ház ráeső javaival, és *függetlenné* Apja fennhatósága alól. És mit akart a nagyobbik fiú? Tulajdonképpen *ugyanazt*, amit az öccse: éppen úgy elutasította az Apát, mint ő. Tulajdonképpen ezt mondta az Apjának: „Mindig engedelmeskedtem neked, most pedig neked kell úgy cselekedned, ahogyan én akarom.” **Mindkét** fiú ki akart lépni az Apától való függés alól. **Mindketten** olyan pozíciót akartak, amelyből ők diktálhattak volna az Apjuknak. **Mindketten** eltávolodtak az apjuktól, tehát mindketten *elveszett* fiúk lettek. Az „*idősebb testvérek*” azt hiszik, hogy ha „*jól*” élnek, Isten tartozik nekik egy sima életúttal, hiszen ők nagyon meg akarnak felelni a hagyományos elvárásoknak. Ha valami rossz éri őket, megharagszanak Istenre, hiszen ők megfeleltek a saját erkölcsi mércéjüknek. Ilyenkor azt mondják, mint a nagyobbik testvér: *nem ezt édemeltem*. Ebből az *önigazultságból* pedig ítélkező, megbocsátani képtelen lelkiség származik, az Atya felé éppúgy, mint a testvér felé.

Hogyan szabadulhat ki *elveszettsége* állapotából akár a *fiatal*, akár az *idősebb testvér*? Ha meghajol Isten *kezdeményező szeretete* előtt. A példázatbeli Apa *eléje ment* a bűnei nyomorúságából érkező fiának. És a neheztelő, haragvó fia elé is *kimegy*, és még Ő könyörög, hogy az menjen be az ünnepre. Isten kezdeményező kegyelmére tehát még a *minta* egyháztagnak is szüksége van (úgy tűnik, hogy neki különösen), mert enélkül ő is *elveszett*. Ez az atyai szeretet pedig mérhetetlenül gazdag bőségben árad. Akár azt a címet is adhatnánk a példázatnak: „*A tékozló Isten, és az ő két elveszett fia.*”

Imádkozzunk Balassi Bálint mély és őszinte bűnbánó énekével:

*Bocsásd meg, Úr Isten, ifjúságomnak vétkét, Sok hitetlenségét, undok fertelmességét,
Töröld el rütségét, minden álnokságát, könnyebítsd lelkem terhét!*

*Az én búsult lelkem én nyavalyás testemben Tétova bujdosik, mint madár a szélvészben;
Tőled elijedett, tudván, hogy vétkezett, akar esni kétségben.*

*Akarna gyakorta hozzád ismét megtérni, De bűnei miatt nem mér elődbe menni,
Tőled oly igen fél, reád nézni sem mér, színed igen rettegi.*

*Semmije sincs penig, mivel elődbe menjen, Kivel jóvoltodért viszont téged tiszteljen,
Vagy alázatosan, méltó haragodban tégedet engeszteljen.*

*Bátorítsad, Uram, azért biztató szóddal, Mit használsz szegénynek örök kárhozatajával?
Hadd inkább dicsérjen ez földön éltében szép magasztalásokkal!*

*Térj azért, én lelkem, kegyelmes Istenedhez, Szép könyörgésekkel békéljél szent kezéhez,
Mert lám, hozzáfogad, csak reá hadd magad, igen irgalmas úr ez.*

*Higgyünk mindörökké igazán csak őbenne, Bűntől őrizkedjünk, ne távozzunk el tőle,
Áldott az ő neve, örökké mennyekbe', ki már megkegyelmeze.*